

Comissió
Interuniversitària
de Llenguatge
Administratiu
i Jurídic

Actes de la V Jornada (15 d'abril de 2005)

Confonem gènere i sexe?

Llenguatge no sexista: fenomen, límit i aplicació

Pròleg

Conxa Planas

Serveis Lingüístics de la Universitat de Barcelona

Les jornades de la Comissió de Llenguatge Jurídic i Administratiu Universitari (CILAJ) són una iniciativa dels serveis lingüístics de les universitats catalanes per debatre experiències i inquietuds en l'àmbit del llenguatge administratiu i jurídic. La CILAJ vol omplir el buit de la desapareguda Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu (CALA).

La V Jornada —i última fins ara—, que va tenir lloc el dia 15 d'abril de 2005, es va organitzar íntegrament des de la Universitat de Barcelona, a través dels Serveis Lingüístics, la Comissió de Política Lingüística de la Facultat de Dret i el Departament de Filologia Catalana; el fet que hi treballéssim tècnics i docents, al costat d'òrgans representatius, ampliava el plantejament de la Jornada; a les diferents dedicacions professionals, s'hi sumaven els diferents abordatges de la situació, la qual cosa, malgrat aquesta heterogeneïtat inicial, garantia una major contemplació de l'objecte d'estudi i debat. Hem d'esmentar el suport sempre actiu del Vicerectorat de Relacions Institucionals i Política Lingüística de la UB i l'agraïment a l'Oficina de Política Lingüística del Comissionat per a Universitats i Recerca —aleshores DURSI— i a la Secretaria de Política Lingüística del Departament de la Presidència.

En aquella ocasió, la trobada es va plantejar amb l'objectiu de reflexionar sobre el fenomen del llenguatge no sexista, quins límits ha de tenir en el nostre món actual i quines aplicacions lingüístiques pot prendre, i per això es va titular *Confonem gènere i sexe? Llenguatge no sexista: fenomen, límit i aplicació*. Ens calia i ens cal saber per on va la realitat, per on van els criteris normatius, i dir-nos-ho públicament; poder descriure usos sexistes a l'aula universitària, a la sala del jutjat, en els textos institucionals, entre d'altres, i veure com es plasma la ideologia subjacent en la redacció de textos institucionals ens pot ajudar a fer-nos-en més conscients i en conseqüència a no perpetuar comportaments determinats.

I tot això no només des de l'àmbit de la lingüística i del dret, sinó també des de la sociologia, la psicologia i la pedagogia, fonamentalment; mitjançant una taula rodona, una conferència i diverses comunicacions, diferents especialistes i professionals, i també representants d'organismes que han regulat aquesta mena d'usos, van expressar la seva opinió sobre el tema de la Jornada. Val a dir que van ser aquests, justament, perquè s'havien distingit especialment per haver dut a terme estudis més analítics o bé perquè havien defensat determinades posicions que ajudaven a situar més marcadament el fenomen.

Les persones que vam treballar en l'organització valorem especialment l'altíssima inscripció, com ho palesava l'Aula Magna de la Facultat de Dret plena de gom a gom i, sobretot, la participació activa amb preguntes i qüestions plantejades als ponents i també —per què no dir-ho?— amb l'exposició d'experiències personals; quan una qüestió no està prou resolta, el relat de l'experiència viscuda es torna imprescindible i urgent; és per això que els professionals necessitem també fòrums d'intercanvi d'experiències, de propostes i de debat, com aquesta Jornada, més enllà de la feina diària i de les xarxes informatives virtuals. Totes les intervencions, les previstes i les espontànies, ens confirmaven l'actualitat de la proposta i, amb les semblances i divergències que van fer aflorar, ens feien sentir que construïem coneixement de forma cooperativa.

Des d'aquesta perspectiva, hem de millorar i enfortir relacions amb òrgans i institucions diversos, com són el Departament de Justícia i l'Escola d'Administració Pública, entre d'altres. En l'àmbit universitari, si bé és cert que els serveis lingüístics tenim una llarga experiència d'actuacions i de programes conjunts, també ho és que, en matèria de política lingüística i

d'establiment de models lingüístics, la cooperació se'ns hauria de tornar indiscutible, i concretar-se en grup de treball, com ara la CILAJ, per fer feina de fons i amb continuïtat, fora d'actuacions puntuals i singulars.

Si bé el llenguatge administratiu ha deixat enrere el moment àlgid que vivia fa uns quants anys en els diferents cercles de l'Administració pública, actualment s'enceta una nova etapa amb el repte que suposa, a tots els efectes, el nou marc europeu, en la docència, en la recerca i també pel que fa als usos lingüístics. En clau interna, tenim la necessitat d'imbricar més les àrees d'assessorament lingüístic amb les de gestió acadèmica, ens esperen nous models de documents acadèmics multilingües, decisions sobre usos lingüístics que haurem de prendre a mesura que hi anem entrant, establiment de criteris per a la redacció destinats a les diferents plataformes que implementen les universitats, memòries de traducció, etc. És aquí on també la CILAJ podria dir-hi la seva amb futures jornades per abordar el llenguatge de l'Administració universitària en relació amb l'espai europeu d'educació superior.

I, juntament amb aquestes perspectives de futur tot just esbossades, que seran possibles en part si les tirem endavant, volem agrair sincerament l'esforç de totes les persones que han permès, amb la seva participació, aquesta V Jornada de la CILAJ.